

DE ORDINATIONE EPISCOPI uni tantum conferenda

Prænotanda

1. Ordinatio Episcopi fiat cum fidelium quam maxima frequentia die dominico vel festo, nisi rationes pastorales alium diem, ex. gr. festum Apostolorum, suadeant.
2. Episcopus Consecrator principalis debet saltem alios duos Episcopos consecrantibus adhibere; sed decet ut omnes Episcopi præsentes una cum Consecratore principali Electum ordinent.
3. Electo assistant duo Presbyteri.
4. Valde convenit, ut omnes Episcopi consecrantes necnon Presbyteri Electo assistentes cum Consecratore principali et cum Electo Missam concelebrent. Si ordinatio fit in ecclesia propria Electi, etiam aliqui Presbyteri eius Presbyterii concelebrent.
5. Si ordinatio fit in ecclesia propria Electi, Consecrator principalis Episcopum modo ordinatum invitare potest ut præsideat concelebrationi in liturgia eucharistica. Si autem ordinatio non fit in ecclesia Electi, Consecrator principalis præsedit concelebrationi; hoc in casu Episcopus modo ordinatus primum locum tenet inter ceteros concelebrantes.
6. Consecrator principalis necnon Episcopi et Presbyteri concelebrantes sacras vestes induunt quæ ad Missæ celebrationem requiruntur. Electus induit omnia paramenta sacerdotalia necnon crucem pectoralem et dalmaticam. Episcopi autem consecrantes, qui non concelebrant, sumunt rochetum, amictum, crucem pectoralem, stolam, pluviale et mitram. Presbyteri Electo assistentes, si non concelebrant, induunt pluviale.
7. Benedictio anuli, baculi pastoralis et mitræ, tempore opportuno, ante ipsam ordinationem, de more peragitur.
8. Praeter ea quæ ad Missæ pontificalis concelebrationem necessaria sunt, parentur:
a) Pontificale Romanum; b) libelli orationis Consecrationis pro Episcopis consecrantibus;
c) gremiale linteum; d) sanctum chrisma; e) anulus, baculus pastoralis et mitra pro Electo.
9. Sedes pro Consecratore principali, Episcopis consecrantibus, Electo, Presbyteris concelebrantibus parentur hoc modo:
  - a) In liturgia verbi Consecrator principalis sedeat in cathedra; Episcopi autem consecrantes iuxta cathedram; Electus vero inter Presbyteros sibi assistentes, loco aptiore in presbyterio.
  - b) Ordinatio Electi fiat de more ad cathedram; si autem propter participationem fidelium opus est, parentur sedes pro Consecratore principali et Episcopis consecrantibus ante altare vel alio opportuniore loco; sedes autem pro Electo et Presbyteris ei assistentibus sic parentur, ut actio liturgica a fidelibus bene conspici queat.

De liturgia verbi

10. Omnibus rite dispositis, ordinatur processio per ecclesiam ad altare modo consueto. Subdiaconum librum Evangeliorum deferentem sequuntur Presbyteri concelebrantes, deinde Electus medius inter Presbyteros sibi assistentes, postea Episcopi consecrantes ac denique Episcopus Consecrator principalis medius inter duos Diaconos.

11. Liturgia verbi peragitur ad normam rubricarum.

12. Lectiones sumi possunt sive ex toto sive ex parte vel e Missa diei vel e textibus qui in Appendice proponuntur.

Symbolum in Missa Ordinationis non dicitur. Item, oratio fidelium omittitur.

De Ordinatione Episcopi

13. Dicto Evangelio, incipit Ordinatio Episcopi. Omnibus stantibus, canitur hymnus *Veni, Creador Spiritus*, vel alias hymnus huic respondens, iuxta locorum consuetudines.

14. Consecrator principalis et Episcopi consecrantes accedunt ad sedes pro Ordinatione Electi paratas, et sedent cum mitra.

15. Electus a Presbyteris ipsi assistantibus adducitur ante sedem Consecratoris principalis, cui reverentiam facit.

16. Unus e Presbyteris alloquitur Consecratorem principalem his verbis:

Reverendissime Pater, postulat Ecclesia N., ut Presbiterum N. N. ad onus Episcopatus ordines.

Si vero agitur de Episcopo ordinando non residentiali:

Reverendissime Pater, postulat sancta Mater Ecclesia Catholica, ut Presbiterum N. N. ad onus Episcopatus ordines.

Consecrator principalis illum interrogat, dicens:

Habetis mandatum Apostolicum?

Ille respondet:

Habemus.

Consecrator principalis:

Legatur.

17. Tunc legitur mandatum, omnibus sedentibus. Quo perfecto, omnes dicunt:

Deo gratias,

vel alio modo, iuxta morem regionis, electioni assentiunt.

18. Deinde Consecrator principalis, omnibus sedentibus, breviter alloquitur clerum ac populum necnon Electum de munere Episcopi; quod facere potest his verbis:

Dilectissimi, sedulo attendite, ad qualem in Ecclesia gradum frater noster sit provehendus. Dominus noster Jesus Christus, a Patre missus, ut genus humandum redimeret, ipse in mundum duodecim misit Apóstolos qui, Spíritus Sancti virtute repléti, Evan-

gélium prædicárent et omnes gentes in unum ovile congregántes, sanctificárent et gubernárent. Ut autem hoc munus usque ad finem sǽculi permanéret, Apóstoli sibi adiutóres elegérunt, quibus donum Spíritus Sancti a Christo accéptum per impositiónem mánuum tradidérunt, qua Ordinis sacraménti plenitúdo confértur. Sic a generatióne in generatióne principális tradítio per successióne Epi-scopórum contínuam serváta est et opus Salvatóris ad nostra usque témpora persevérat et crescit.

In Epíscopo a Presbýteris suis circúmdato adest in médio vestri ipse Dóminus noster Iesus Christus, Póntifex factus in æténum. Ipse enim in ministério Epíscopi Evangélium prædicáre et credéntibus mystéria fidei ministráre non désinit. Ipse patérno Epíscopi múnere nova membra cónpori suo addit et ággregat. Ipse Epíscopi sapiéntia et prudéntia vos in peregrinatióne terréna ad beatitúdinem perdúcit æternam.

Grato ígitur látóque ánimo fratrem nostrum excípite, quem nos, Epíscopi, per impositónem mánuum in collégium nostrum cooptámus. Illum honoráte ut minístrum Christi et dispensatórem mystériorum Dei, cui testificatió Evangélii veritatis concréditur atque ministratió spíritus et iustitiæ. Mementóte verbórum Christi dicéntis Apóstolis: « Qui vos audit me audit, et qui vos spernit me spernit. Qui autem me spernit, spernit eum qui me misit ».

Tu autem, frater caríssime, élctus a Dómino, cógita te ex homínibus esse assúmptum et pro homínibus constitútum in iis quæ sunt ad Deum. Episcopátus enim nomen est óperis, non honóris, et Epíscopum magis prodésse quam præssé opórtet. Nam qui maior est, secúndum Magístri præcéptum, sit ut minor, et qui præcéssor est, sicut ministrátor. Prædica opportúne, importúne, ícrepa in omni patiéntia et doctrína. In oratióne et sacrificio pro pôpulo tibi commísso, de plenitúdine sanctitatis Christi multifórmem grátiam abundánte stúdeas impetráre.

In Ecclésia tibi crérita, mysteriów Christi dispensátor, moderátor et custos esto fidélis. Eléctus a Patre ad eius gubernandam familiam, memor esto semper boni Pastóris, qui oves suas cognóscit et quem oves cognóscunt, et qui ániam pónere pro óvibus suis non dubitávit.

Univérsos, quos Deus tibi commíttit, patérna atque fratérna dílige caritáte, imprímis Presbýteros et Diáconos, tuos in ministério Christi consórtes, sed et páuperes et débiles, peregrínos et ávenas. Hortáre fidéles ut in ópere apostólico tecum labórent, eósque libénter audíre ne rénuas. De illis autem, qui nondum uni Christi ovíli sunt aggregáti, curam hábeas indeféssam, tamquam tibi in Dómino commendátis. In Ecclésia cathólica, caritatis vínculo adunáta, numquam obliviscáris te collégio Episcopórum esse coniúntum, ita ut ómnium Ecclesiárum sollicitúdinem ferre non désinas et Ecclésiis auxílio egéntibus libénter subvénias. Atténde ígitur univérso gregi in quo Spíritus Sanctus te ponit régere Dei Ecclésiam, in nómine Patris, cuius in Ecclésia imáginem repræsentas, et in nómine Fílii eius Iesu Christi, cuius múnere Doctóris, Sacerdótis et Pastóris fungéris, et in nómine Spíritus Sancti, qui Ecclésiam Christi vivíficat et infirmitátem nostram sua virtúte confirmat.

19. Post allocutionem, Electus surgit et stat ante Consecratorem principalem, qui illum interrogat his verbis:

Antíqua sanctórum Patrum institútio præcipit, ut, qui Epíscopus ordinándus est, coram pôpulo interrogétur de próposito fidei servándæ et múnneris exsequéndi.

Vis ergo, frater caríssime, munus nobis ab Apóstolis créditum et tibi per impositiónem mánuum nostrárum tradéndum cum grátia Spíritus Sancti usque ad mortem explére?

Electus respondet:

Volo.

Consecrator principalis:

Vis Evangélium Christi fidéliter et indesinénter prædicáre?

Electus:

Volo.

Consecrator principalis:

Vis depósitum fidei, secúndum traditionem inde ab Apóstolis in Ecclésia semper et ubíque servátam, purum et íntegrum custodire?

Electus:

Volo.

DE ORDINATIONE EPISCOPI UNI TANTUM CONFERENDA

Consecrator principalis:

Vis corpus Christi, Ecclésiam eius, ædificare et in eius unitáte cum órdine Episcopórum, sub auctoráte successóris beáti Petri Apóstoli, permanére?

Electus:

Volo.

Consecrator principalis:

Vis beáti Petri Apóstoli successóri obœdiéntiam fidéliter exhibére?

Electus:

Volo.

Consecrator principalis:

Vis plebem Dei sanctam, cum comminístris tuis Presbýteris et Diáconis, ut pius pater, fovére et in viam salútis dirígere?

Electus:

Volo.

Consecrator principalis:

Vis paupéribus et peregrínis omnibúsque indigéntibus propter nomen Dómini affábilem et misericórdem te præbére?

Electus:

Volo.

Consecrator principalis:

Vis oves errántes ut bonus pastor requírere et ovíli domínico aggregáre?

Electus:

Volo.

Consecrator principalis:

Vis Deum omnipoténtem pro populo sancto indesinénter oráre et sine reprehensióne summi sacerdótii munus explére?

Electus:

Volo, Deo auxiliánte.

Consecrator principalis:

Qui cœpit in te opus bonum, Deus, ipse perficiat.

20. Deinde omnes surgunt. Consecrator principalis, stans sine mitra, manibus iunctis, versus ad populum dicit:

O remus, dilectissimi nobis, ut huic E-lec-

to, u-ti-li-ta-ti Ecclé-si-ae pró-vi-dens, be-ní-gni-

tas omni-po-tén-tis De-i grá-ti-ae su-aé trí-bu-at

lar-gi-ta-tem.

Diaconus: Flec-tá-mus gé-nu-a.

21. Et mox Consecrator principalis et Episcopi consecrantes ante sedes suas genua flectunt; Electus vero procubuit; ceteri autem genua flectunt.

Tunc cantores incipiunt Litanias, in quibus addi possunt, suis locis, aliqua nomina Sanctorum (ex. gr., Patroni, Tituli ecclesiæ, Fundatoris, Patroni corum qui Ordinationem recipiunt, etc.) aut aliquæ invocationes magis aptæ singulis circumstantiis.

Kýrie, éléison.

Kýrie, éléison.

Christe, éléison.

Christe, éléison.

Kýrie, éléison.

Kýrie, éléison.

Sancta María, Mater Dei,

ora pro nobis.

Sancte Míchaël,

ora pro nobis.

Sancti Angeli Dei,

oráte pro nobis.

Sancte Ioseph,	ora	pro nobis.
Sancte Ioánnes Baptista,	ora	pro nobis.
Sancti Petre et Paule,	oráte	pro nobis.
Sancte Andréa,	ora	pro nobis.
Sancte Ioánnes,	ora	pro nobis.
Sancta María Magdaléna,	ora	pro nobis.
Sancte Stéphane,	ora	pro nobis.
Sancte Laurénti,	ora	pro nobis.
Sancte Ignáti Antiochéne,	ora	pro nobis.
Sancta Agnes,	ora	pro nobis.
Sanctæ Perpétua et Felicitas,	oráte	pro nobis.
Sancte Gregóri,	ora	pro nobis.
Sancte Augustíne,	ora	pro nobis.
Sancte Athanási,	ora	pro nobis.
Sancte Basíli,	ora	pro nobis.
Sancte Martíne,	ora	pro nobis.
Sancte Benedícte,	ora	pro nobis.
Sancti Francísce et Domínice,	oráte	pro nobis.
Sancte Francísce Xavéri,	ora	pro nobis.
Sancte Ioánnes María Vianney,	ora	pro nobis.
Sancta Therésia,	ora	pro nobis.
Sancta Catharína Senénsis,	ora	pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei,	ora	pro nobis.
Propítius esto,	líbera nos, Dómine.	
Ab omni malo,	líbera nos, Dómine.	
Ab omni peccáto,	líbera nos, Dómine.	
A morte perpétua,	líbera nos, Dómine.	
Per incarnationem tuam,	líbera nos, Dómine.	
Per mortem et resurrectiōnem tuam,	líbera nos, Dómine.	
Per effusiónem Spíritus Sancti,	líbera nos, Dómine.	
Peccatóres,	te rogámus, audi nos.	
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere et conserváre dignérис,	te rogámus, audi nos.	
Ut domnum apostólicum et omnes ec- clesiásticos órdines in sancta religió- ne conserváre dignérис,	te rogámus, audi nos.	

Ut cunctis populis pacem et veram con-
córdiam donáre dignérис,
Ut nosmetípsos in tuo sancto servítio
confortáre et conserváre dignérис,
Ut hunc eléctum benedícere dignérис,
Ut hunc eléctum benedícere et sanctificáre
dignérис,
Ut hunc eléctum benedícere et sanctificáre
et consecráre dignérис,
Iesu, Fili Dei vivi,
Christe, audi nos.
Christe, audi nos.
Christe, exáudi nos.
Christe, exáudi nos.

te rogámus, audi nos.
te rogámus, audi nos.
te rogámus, audi nos.
te rogámus, audi nos.
te rogámus, audi nos.
te rogámus, audi nos.
te rogámus, audi nos.
te rogámus, audi nos.

22. Litaniis expletis, solus Consecrator principalis surgit et, manibus iunctis, dicit:

P ro pi- ti- á- re, Dó-mi- ne, suppli- ca- ti- ó- ni- bus
 nostri, et incli- ná- to su- per hunc fámu- lum tu- um cor-
 nu grá- ti- æ sa- cer-do- tá- lis, be- ne- dic- ti- ó- nis tu- æ
 in e- um ef- funde vir- tú- tem. Per Chri- stum Dó-mi- num
 no-strum. R. A-men.

DE ORDINATIONE EPISCOPI UNI TANTUM CONFERENDA

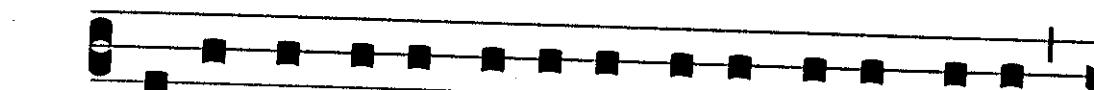
Diaconus: Le- vá- te.

23. Omnes surgunt; Consecrator principalis et Episcopi consecrantes stant ante sedes suas, versi ad populum. Electus surgit, ad Consecratorem principalem accedit et ante eum genua flectit.

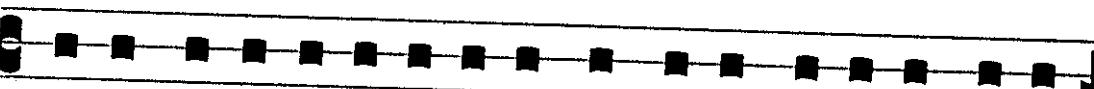
24. Consecrator principalis imponit manus super caput Electi, nihil dicens. Similiter faciunt post eum et ceteri Episcopi.

25. Deinde Consecrator principalis imponit librum Evangeliorum apertum super caput Electi; duo Diaconi, a dexteris et sinistris Electi stantes, tenent librum Evangeliorum supra caput ipsius usquedum oratio Consecrationis finiatur.

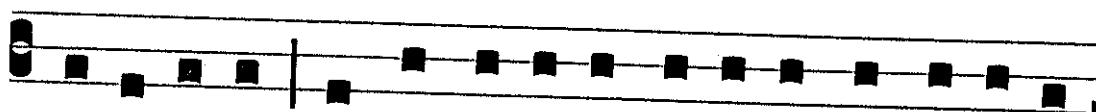
26. Tunc Consecrator principalis, extensis manibus, dicit orationem Consecrationis:

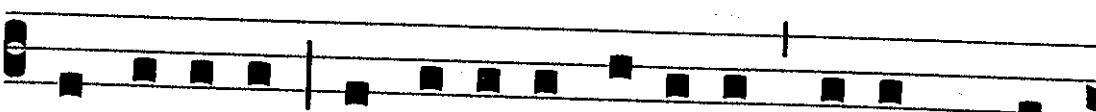
De- us et Pa- ter Dó-mi- ni no-stri Ie- su Chri- sti,

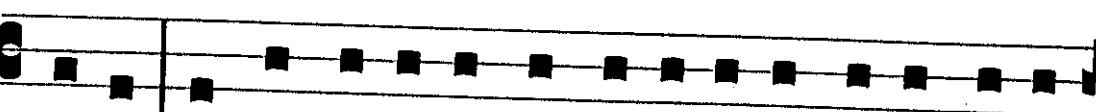
Pa- ter mi- se- ri- cor-di- á- rum et De- us to- tí- us conso-

la- ti- ó- nis, qui in ex-cél- sis há- bi- tas et hu-mí- li-

a ré-spi- cis, qui cognó- scis ómni- a án-te-quam na-

scán-tur, tu qui de- dí- sti in Ecclé- si- a tu- a normas

DE ORDINATIONE EPISCOPI UNI TANTUM CONFERENDA

per ver-bum grá- ti- æ tu- æ, qui præ- de- sti- ná- sti ex
 prin-cí- pi- o ge- nus iu-stó- rum ab A-bra- ham, qui consti-
 tu- í- sti prín-ci- pes et sa- cer-dó- tes, et sanctu- á- ri-
 um tu- um si- ne mi- ni- sté- ri- o non de- re- li-qui- sti,
 cu- i ab i- ní- ti- o mundi plá- cu- it, in his quos
 e- le- gí- sti glo- ri- fi- cá- ri:

Sequens pars orationis ab omnibus Episcopis consecrantibus profertur, manibus iunctis:

Et nunc ef- fúnde su- per hunc E- léc-tum e- am vir- tú- tem,
 quæ a te est, Spí- ri- tum prin-ci- pá- lem, quem de- dí-

DE ORDINATIONE EPISCOPI UNI TANTUM CONFERENDA

stí di- léc-to Fí- li- o tu- o Ie- su Chri- sto, quem i-pse
do- ná- vit sanctis A-pó- sto- lis, qui consti- tu- é- runt Ec-
clé- si- am per sín- gu- la lo- ca ut sanctu- á- ri- um
tu- um, in gló- ri- am et lau- dem in-de- fi- ci- én- tem nō-
mi- nis tu- i.

Prosequitur solus Consecrator principalis:

Da, cór-di- um cógni- tor Pa- ter, hu- ic ser-vo tu- o,
quem e- le- gí- sti ad E- pi- sco- pá- tum, ut pa- scat gre- gem
sanctum tu- um, et summu- sa- cer-dó- ti- um ti- bi ex-hí-

DE ORDINATIONE EPISCOPI UNI TANTUM CONFERENDA

beat si ne re-pre-hen-si- ó-ne, sér-vi-ens ti- bi noc-

te et di- e, ut in-ces- sán-ter vul-tum tu- um pro- pí-

ti- um reddat et óf-fe- rat do-na sanctæ Ecclé- si- æ

tu- æ; da ut vir- tú- te Spí- ri- tus summi sa- cer- dó-

ti- i há- be- at po- te- stá- tem di- mit- téndi pec-cá- ta

se- cún-dum mandá- tum tu- um; ut di- strí- bu- at mú- ne- ra

se- cún-dum præ- cép-tum tu- um et sol-vat omne víncu-

lum se- cún-dum po- te- stá- tem quam de- dí- sti A- pó-sto- lis;

DE ORDINATIONE EPISCOPI UNI TANTUM CONFERENDA

plá- ce- at ti- bi in mansu- e- tú- di- ne et mundo cor-
de, óf- fe- rens ti- bi o- dó- rem su- a- vi- tá- tis, per Fí-
li- um tu- um Ie- sum Chri- stum, per quem ti- bi gló- ri- a
et po- tén- ti- a et ho- nor, cum Spí- ri- tu Sanc- to in
sancta Ecclé- si- a et nunc et in sá- cu- la sæ- cu-
ló- rum. R. A-men.

Deus et Pater Dómini nostri Iesu Christi, Pater misericordiárum et Deus totíus consolatiónis, qui in excélsis hábitas et humília respicis, qui cognóscis ómnia ántequam nascántur, tu qui dedísti in Ecclésia tua normas per verbum grátiae tuæ, qui prædestinásti ex princípio genus iustórum ab Abraham, qui constituísti príncipes et sacerdótes, et sanctuárium tuum sine ministério non dereliquísti, cui ab início mundi plácuit in his quos elegísti glorificári:

Sequens pars orationis ab omnibus Episcopis consecrantibus profertur, manibus iunctis:

Et nunc effunde super hunc Eléctum eam virtutem, quae a te est, Spíritum principalem, quem dedisti dilécto Fílio tuo Iesu Christo, quem ipse donavit sanctis Apóstolis, qui constituérunt Ecclésiam per singula loca ut sanctuárium tuum, in glóriam et laudem indeficiéntem nōminis tui.

Prosequitur solus Consecrator principalis:

Da, córdium cónsidera Pater, huic servo tuo, quem elegisti ad Episcopátum, ut pascat gregem sanctum tuum, et summum sacerdótium tibi exhibeat sine reprehensiōne, sérviens tibi nocte et die, ut incessánter vultum tuum propítium reddat et ófferat dona sanctæ Ecclésiæ tuæ; da ut virtute Spíritus summi sacerdótii hábeat potestátem dimitténdi peccáta secúndum mandátum tuum; ut distribuat múnera secúndum præceptum tuum et solvat omne vínculum secúndum potestátem quam dedisti Apóstolis; pláceat tibi in mansuetúdine et mundo corde, ófferens tibi odórem suavitatis, per Fílium tuum Iesum Christum, per quem tibi glória et poténtia et honor, cum Spíritu Sancto in sancta Ecclésia et nunc et in sǽcula sǽculórum.

Omnis:

Amen.

27. Finita oratione Consecrationis, Diaconi resumunt librum Evangeliorum, quem tenebant supra caput Ordinati, et unus Diaconorum librum tenet usquedum tradatur Ordinato. Consecrator principalis et Episcopi consecrantes sedent cum mitra.

28. Consecrator principalis sumit gremiale linteum et sancto chrismate inungit caput Ordinati coram se genuflexi, dicens:

Deus, qui summi Christi sacerdótii partícipem te effécit, ipse te mýsticæ delibutiōnis liquóre perfundat, et spirituális benedic̄tioñis ubertáte fecúndet.

Deinde Consecrator principalis lavat manus.

29. Consecrator principalis tradit Ordinato librum Evangeliorum, dicens:

Accipe Evangélium et verbum Dei prædica in omni patiēntia et doctrína.

Postea Diaconus resumit librum Evangeliorum et reponit in loco suo.

30. Consecrator principalis anulum in digitum anularem dexteræ manus Ordinati immittit, dicens:

Accipe ánulum, fideli signáculum: et sponsam Dei, sanctam Ecclésiam, intemeráta fide ornátus, illibáte custódi.

DE ORDINATIONE EPISCOPI UNI TANTUM CONFERENDA

31. Deinde Consecrator principalis imponit Ordinato mitram, nihil dicens.

32. Ac tandem tradit Ordinato baculum pastoralem, dicens:

Accipe báculum, pastorális múnneris signum, et atténde univérso gregi, in quo te Spíritus Sanctus pósuit Episcopum régere Ecclésiam Dei.

33. Surgunt omnes. Si Ordinatio fit ad cathedram, Consecrator principalis Episcopum in ecclesia propria Ordinatum invitat, ut sedeat in cattedra; ipse vero Consecrator principalis sedet ad dexteram Ordinati; Episcopus autem extra ecclesiam propriam ordinatus invitatur a Consecratore principali, ut sedeat primus inter Episcopos concelebrantes.

Si autem Ordinatio non fit ad cathedram, Consecrator principalis deducit Ordinatum ad cathedram (vel ad locum ei paratum), Episcopis consecrantibus eos sequentibus.

34. Demum Ordinatus, deposito baculo, accipit a Consecratore principali et ab omnibus Episcopis osculum pacis.

35. Post traditionem baculi usque ad finem Ordinationis cani potest:

The musical notation consists of four staves of square neumes on a four-line staff system. The first staff is labeled 'Ant.' and 'VI F'. The second staff begins with a large capital 'E'. The lyrics are written below the notes: 'úntes in mundum, * al- le- lú- ia, do- cé- te om- nes gen-tes, al- le- lú- ia. E u o u a e.' The music concludes with a final cadence on the note 'e'.

Psalmus 95

1. Cantáte Dómino cáanticum novum: *
cantáte Dómino, omnis terra.
2. Cantáte Dómino et benedícite nómini eius: *
annuntiáte de die in diem salutáre eius.

Repetitur antiphona, et idem fit post binos versus psalmi.

3. Annuntiáte inter gentes glóriam eius, *
in ómnibus pópolis mirabília eius.
4. Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: *
terribilis est super omnes deos.
5. Quóniam omnes dii géntium dæmónia: *
Dóminus autem cælos fecit.

6. Conféssio et pulchritúdo in conspéctu eius: *
sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne eius.
7. Afférte Dómino, pátriæ géntium, †
afférte Dómino glóriam et honórem: *
afférte Dómino glóriam nómini eius.
8. Tóllite hóstias, et introíte in átria eius: *
adoráte Dóminum in átrio sancto eius.
9. Commoveátur a fácie eius univérsa terra: *
dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.
10. Etenim corréxit orbem terræ qui non commovébitur: *
iudicábit pópulos in æquitáte.
11. Læténtur cæli et exsúltet terra: †
commoveátur mare et plenitúdo eius: *
gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.
12. Tunc exsultábunt ómnia ligna silvárum
a fácie Dómini, quia venit: *
quóniam venit iudicáre terram.
13. Iudicábit orbem terræ in æquitáte, *
et pópulos in veritáte sua.

Non dicitur Glória Patri. Psalmus tamen abrumpitur et repetitur antiphona, postquam omnes osculum pacis sibi dederunt.

Cani potest etiam aliis cantus aptus.

De liturgia eucharistica

36. Omnia fiunt secundum Ordinem concelebrationis Missæ pontificalis, præter ea quæ sequuntur.

37. Quando adhibetur Canon Romanus, dicitur Hanc ígitur proprium:

Hanc ígitur oblationem servitútis nostræ, sed et cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offérimus etiam pro hoc fámulo tuo, quem ad Episcopátus órdinem promovére dignátus es, quæsumus, Dómine, ut placátus accípias, et propítius in eo tua dona custódias, ut, quod divíno múnere consecútus est, divínis efféctibus exsequátur. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

38. Expleta oratione post communionem, canitur hymnus Te Deum laudámus (pag. 128), vel aliis hymnus huic respondens, iuxta locorum consuetudines. Interim Ordinatus ducitur a Consecrantibus per ecclesiam, et omnibus benedicit.

DE ORDINATIONE EPISCOPI UNI TANTUM CONFERENDA

Finito hymno, Ordinatus, stans ad altare vel ad cathedram cum mitra et baculo, potest populum breviter alloqui.

39. Loco benedictionis consuetæ, dici potest benedictio quæ sequitur.

Si *Ordinatus* est celebrans principalis, dicit:

Deus, qui pópolis tuis indulgéndo cónsulis et amóre domináris, da Spíritum sapiéntiæ quibus tradidísti régimen disciplinæ, ut de proféctu sanctárum óvium fiant gáudia ætérrna pastórum.

Omnes:

Amen.

Et qui diérum nostrórum númerum temporúmque mensúras maiestátis tuæ potestáte dispénsas, propítius ad humilitátis nostræ réspice servitútem et pacis tuæ abundántiam tempóribus nostris præténde perféctam.

Omnes:

Amen.

Collátis quoque in me per grátiam tuam propitiáre munéribus et quem fecísti gradu episcopáli sublímem, fac óperum perfectiōne tibi placéntem atque in eum afféctum dírige cor plebis et præsulis, ut nec pastóri obœdiéntia gregis nec gregi desit umquam cura pastóris.

Omnes:

Amen.

Et statim addere potest:

Et benedictio Dei omnipoténtis, Patris, et Filii, et Spíritus Sancti, descéndat super vos et máneat semper.

Omnes:

Amen.

Si *Consecrator principalis* præsidet liturgiæ eucharisticæ, dicit:

Benedícat tibi Dóminus custodiénsque te, sicut te vóluit super pópolum suum constitúere pontíficem, ita in præsénti sáculo felícem et ætérrnæ felicitatiæ fáciat te esse consórtem.

Omnes:

Amen.

Clerum ac pópulum, quem sua vóluit opitulatiōne congregári, sua dispensatiōne et tua administratiōne per diutúrna témpora fáciat feliciter gubernári.

Omnes:

Amen.

Quátenus divínis móntis paréntes, adversitátibus caréntes, bonis ómnibus exuberántes, tuo ministério fide obsequéntes et in præsénti sǽculo pacis tranquillitaté fruántur et tecum æternórum cívium consórtio potíri mereántur.

Omnes:

Amen.

Et statim addere potest:

Et benedictio Dei omnipoténtis, Patris, et Fílii, et Spíritus Sancti, descéndat super vos et máneat semper.

Omnes:

Amen.

40. Data benedictione, omnes processionaliter per ecclesiam revertuntur in sacristiam; et recedunt in pace.

De benedictione insignium pontificalium

Benedictio anuli, baculi pastoralis, mitræ tempore opportuno, ante Ordinationem Episcopi, peragi potest hoc modo:

V. Adiutorium nostrum in nōmine Domini.

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio

Omnipotens sempitérne Deus, bénedic hæc (hoc) múnéris pastoralis et pontificális honóris insígnia (insígne), ut, qui ea (id) gestáverit, prémium dispensatiónis sibi crétidæ cum Christo, summo Sacerdóte et bono Pastóre, in ætérna vita percípiat. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Et aspergantur aqua benedicta.

PONTIFICALE ROMANUM

EX DECRETO SACROSANCTI ÆCUMENICI
CONCILII VATICANI II INSTAURATUM
AUCTORITATE PAULI PP. VI PROMULGATUM

DE ORDINATIONE DIACONI, PRESBYTERI ET EPISCOPI

EDITIO TYPICA

TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS
MCMLXVIII